

Un Davidoff pel

"L'antitabaquisme ha proliferat com una histèria, més enllà del sentit comú, sense gaire respecte als drets individuals dels fumadors. Curiosament, semblen tenir menys simpaties les campanyes contra la droga, com si l'heroïna –per exemple– encara pogués tenir un hàlit progressista que el tabac ja no té."

Bibi Andersen.

Dilluns, 30. Capficat en una fantàstica sopa d'escòrpores del Botafumeiro, sento la veu de Bibi Andersen, a la taula de devora. No saber ben bé si és home, dona o una nova fabricació biològicocultural de l'època ens fa quedar amb la cullera a mig camí, escoltant el rogal d'una veu passada per un sedàs de feminitat aparatosa. Parla més i "és" més que una dona: en realitat, no para de parlar, protegida per unes ulleres fosques. Després de veure el debat electoral del matí al Col·legi de Periodistes, la realitat actual de la Unió Europea també em sembla una mica tan indefinida i heteròclita com Bibi Andersen, com el projecte d'avió-caça amb ales espanyoles, motor alemany, rodes italianes, etc. També la veu de la Unió Europea és de sexe contradictori. Pel que fa a l'avió-caça, mai no sabrem si hauria volat.

Dimarts, 31. Per celebrar avui el Dia Mundial sense Tabac, guardava un havà immens. Quan l'encenia, he tingut una sensació gairebé de clandestinitat, com la pregària dels primers cristians a les catacumbes romanes. L'antitabaquisme ha proliferat com una histèria, més enllà del sentit comú, sense gaire respecte als drets individuals dels fumadors. Curiosament, semblen tenir menys simpaties les campanyes contra la droga, com si l'heroïna –per exemple– encara pogués tenir un hàlit progressista que el tabac ja no té. L'heroïndman és un marginat –víctima de la so-

Un Davidoff.

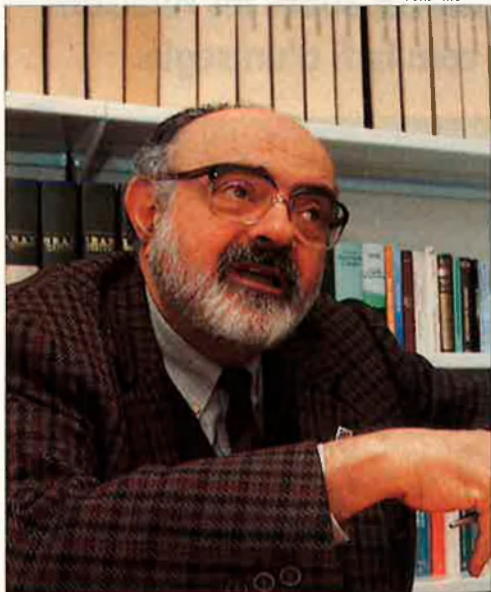
cietat, etc.– i per tant mereix la nostra comprensió; el fumador és una persona normal que paga impostos i no roba per fumar: aleshores li hem de fer la guitzia.

Dimecres, 1. Ens queixem que els candidats no parlen d'Europa: després resulta que els periodistes furguem en tota la campanya electoral per veure si hi trobem escàndols i notícies de política domèstica. Pel que fa als electors, molts han decidit d'abstenir-se. Pel que fa als nous eurodiputats, quan tindran l'escó ben de seguida practicaràn l'abstencionisme.

Dijous, 2. El premi d'honor de les lletres catalanes, Jordi Sarsanedas se'l mereixia fins a un cert punt: vull dir, encara que només fos per *Fins a un cert punt*, el recull dels seus poemes 1945-1989. Sarsanedas és un poeta prodigiós, subtil i finíssim, al marge de les legitimitats morals que imparteix Omnium Cultural, amb anacròniques propensions de monopoli. Des de les proses de *Mites* als poemes d'*Envits i contracop*, l'escriptor mai no ha fet cap d'aquelles concessions que aleshores –i ara– eren el menú del dia. Conto una anècdota de no fa gaire. A la sortida d'un programa de ràdio, sento com algú li diu, parlant-li com a degà que és de la Institució de Lletres Catalanes: "He rebut la seva invitació a l'acte d'avui, però no podré anar-hi". Sarsanedas, divinament distret, no sap de quin acte

ia mundial sense tabac

JORDI MORERA

Jordi Sarsanedas.

cultural li parlen. Al final diu: "Sí, miri, jo també rebo totes aquestes invitacions meves". Queda aquell retrat que li feia Salvador Espriu l'any 1954: "Jordi Sarsanedas és un home jove, alt i més aviat silenciós, d'un tracte molt educat i d'una discreció perfecta, format en la disciplina intel·lectual i en el rigor de la cultura francesa".

Divendres, 3. Clinton fa el tomb per Europa, però en realitat pensa en Àsia. La pròrroga per a la Xina de tractament de nació més afavorida elimina el vincle entre relació econòmica i drets humans, tot el contrari del que Clinton predicava en la seva campanya electoral. Certament, el creixement econòmic dels Estats Units és qüestió primordial i també és cert que mil milions de xinesos són molts xinesos: no n'hi hauria prou amb quatre llanxes i cent paracaigudistes, com si fos Haití. Donades les circumstàncies, és un exercici estèril de la memòria recordar que per la tardor del 1991 –segons té present la premsa nord-americana– el candidat Clinton va ratificar al dissident xinès Zhao Haiching –testimoni de la repressió de Tiananmen– el seu compromís preferent amb la causa dels drets humans a la Xina. Des d'aleshores, Clinton criticà la política acomodaticia de Bush amb Pequín, fent exigències sobre els drets humans com a condició dels privilegis comercials de la Xina. Els *volte-face* són cosa pròpia de la política, però també és possi-

EFE

Bill Clinton.

ble que més d'un elector pensi que l'han enganyat. La impaciència en la creació de llocs de treball no ha deixat temps al president Clinton per a trobar als catàlegs de la hipocresia internacional una fórmula per a prosseguir el comerç amb la Xina i mantenir una exigència versemblant de respecte als drets humans. Però també és cert que fa cinc anys d'aquell Tiananmen del 4 de juny de 1989, i encara hi ha tortura i repressió en una Xina que pretén ser postcomunista. **Valentí Puig**